

Kaplička Panny Marie v Petrově Dvoře byla znovu vysvěcena na podzim roku 2000. Ve svém nitru ukrývá kamennou desku s nápisem: ELISABETHA SWOBODIN GESTORBEN DEN 1 MAY A 1781 IHRES ALTERS FN 76 JAHR. Což přeloženo do češtiny znamená: Alžběta Svobodová zemřela 1. května r. 1781 ve věku 76 let. Místní pověst vypráví, že to byla šlechtična, která v tomto místě spadla z koně a následně zemřela. K uctění její památky byla pak vystavěna tato kaple a do kamene vytesán záznam o jejím úmrtí. Nápis a pověst se pro mne staly výzvou, abych zjistil o Alžbětě Svobodové nějaké bližší údaje.

Staré církevní matriky z celých jižních Čech jsou uloženy ve Státním oblastním archivu v Třeboni. Mezi nimi i kniha zemřelých římsko-katolického děkanského úřadu v Netolicích z let 1771 - 1798. Ta obsahuje zápisy úmrtí respektive pohřbů z celé farnosti. Jméno Alžběty Svobodové je zapsáno na straně 98. Byla vdovou po Vojtěchu Svobodovi, zemřela v Petrově Dvoře č. 1 a před smrtí byla

zaopatřena svátostmi umírajících místním kaplanem Janem Michálkem. Matrika uvádí její věk 73 let, příčinu smrti však nikoliv. Ta byla zapisována do matrik až o čtyři roky později. Protože na koni jezdili v té době lidé i ve vysokém věku, není vyloučen reálný podklad pověsti. Šlechtičnou sice Alžběta Svobodová nebyla, ale byla to paní z netolického zámku, jak byl také tehdy Petrův Dvůr nazýván. Pohřeb zemřelé se konal

dnes již neexistujícím hřbitově u děkanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie a církevní obřady vykonal netolický děkan P. Karel Pallentin.

Kaplička s pamětní deskou byla nepochybně zbudována z finančních prostředků někoho z blízkých příbuzných Alžběty Svobodové. V té době byl v Petrově Dvoře sládkem František Svoboda. Jeho jméno a jméno manželky Marie zaznamenává netolická matrika narozených z let 1756 - 1784. Koncem sedmdesátých a začátkem osmdesátých let 18. století byl František Svoboda, případně jeho manželka Marie, kmotrem dětí mlynáře z Podroužku Adama Bukovského a také dětí Josefa Houšky, mladšího šafáře z Petrova Dvora. Domnívám se, že sládek František Svoboda byl Alžbětiným synem a také stavebníkem kapličky.

Za svou zvědavost jsem byl odměněn jedním, pro mne důležitým zjištěním. Ve zmíněné netolické matrice zemřelých není až do r. 1785 jasné, zda data uváděná u zápisů označují dny úmrtí nebo pohřbů. U Alžběty Svobodové je v matrice zapsán 3. květen 1781, což v korelaci s nápisem z petrovdvorské kapličky znamená, že v té době dny uvedené v matrice označují data pohřbů.

Ilustrace: Kaple Panny Marie v Petrově Dvoře, kámen s vytesaným textem je umístěn uvnitř kapličky. Obě fotografie pořídil autor 15. 8. 2001.

Petrův Dvůr je částí obce Netolice a nachází se asi 1 km od města. Tento typický renesanční zemědělský statek se uvádí již k roku 1378, byť se z tohoto období nedochovaly žádné stavební konstrukce. Převážně v renesančním stylu je vystavěno i severní a malé jižní křídlo. V období 1592 až 1600 Petrův Dvůr tvořil hospodářské zázemí zámku Kratochvíle a byl odtud také veden vodovod s pitnou vodou do zámecké kuchyně. Během druhé poloviny 17. století vzniklo křídlo východní, přestavbou po požáru 1743 se zvýšily hospodářské budovy. V novogotickém stylu byl koncem 19. století na jižní straně objektu zřízen pivovar.

Text:

<http://www.netolice.cz/netolice>

Na snímcích je stav pivovaru

v roce 1987, jejich autorem je

Pavel Šimon na <http://www.pivety.cz/>

